

Tháng Tư Đen

Duy Việt

Gới Thiệu tác giả: Duy Việt sinh trưởng ở Hoa Kỳ năm nay 28 tuổi. Anh đã tốt nghiệp University of California at Irvine với bằng cử nhân văn chương, (B.A of Arts, Major in English Literature), hiện đang vừa làm vừa học để trở thành giáo sư môn Anh Văn và Lịch Sử, bậc trung học.

Duy Việt rất quan tâm đến cộng đồng người Mỹ gốc Việt, và nhiều lần tỏ ý muốn làm nhíp cầu, nói lên tiếng nói của những người sinh trưởng ở đây muốn có được sự cảm thông, hài hòa với thế hệ cha ông của VNCH ngày xưa. Điều anh ưu tư nhất là cộng đồng chúng ta có chưa có được sự tin tưởng, kính trọng, hãnh diện là người VN cũng như sự tiếp tay, tiếp bước của nhiều người trẻ gốc Việt. Anh có niềm tự hào về nguồn gốc dân tộc, và nhiều lần tâm sự rằng muốn làm cho thế hệ trẻ bên VN nhìn về phía bên đây, nơi có tự do, và thấy là chúng ta đã tiên phong trong công cuộc đóng góp cho một xã hội người Việt Hải Ngoại ấm áp tình người, công bằng chân chính, không có sự đàn áp vô cơ v...v... và nhất là không làm những điều xấu xa như CS đã và đang làm cho dân tộc chúng ta...

Bên đây là [bài Duy Việt viết năm ròi sau khi xem "Terror in Little Saigon"](#)

Dưới đây là bài Duy Việt viết về chủ đề "Tháng Tư Đen".

.....

"Người da đen cũng có giá trị" ("Black Lives Matter")

Đó là khẩu hiệu được chọn khi họ bắt đầu biểu tình từ năm 2014. Lúc ấy, cộng đồng người Việt đã mất nước gần 40 năm. Cũng có một số ít người bàn về những cuộc biểu tình này, nhưng đa số trong cộng đồng chúng ta lại không cho là chuyện quan trọng, và nếu có bàn đến thì chỉ xem là "đó là chuyện của người khác".

Cùng lúc, tôi đã đọc một bài viết của nhà thơ người Việt, sinh bên Việt Nam nhưng lớn lên ở Mỹ. Ông ấy hỏi tại sao người Việt Nam ở hải ngoại lại gọi Tháng Tư "Đen"? Khi dùng chữ đó, chúng ta có diễn tả sự kỳ thị trong xã hội của người Việt hay không?

Khi tưởng niệm 41 năm mất nước, tôi nghĩ hai điều này không khác nhau lắm. Mặc dù khi người Việt ở Hải Ngoại nói đến Tháng Tư Đen, họ nói về sự sang trang của lịch sử Việt Nam, khi miền Nam Việt Nam bắt đầu có nhiều điều tàn ác, xấu xa, đáng mắc cỡ. Nhưng cách dùng ẩn dụ, diễn tả về những điều xấu ác, qua chữ 'đen' đã phát sinh từ đâu? Ý nghĩa của chữ 'đen' - một màu tổng hợp của tất cả các sắc màu khác - đã đến từ đâu? Tôi nghĩ là chúng ta có thể hiểu được điều này khi nhìn lại quá trình lịch sử của dân tộc Việt.

Qua hàng ngàn năm – khi quân Tàu sang chiếm đất, cai trị, đày đọa dân mình - họ đã gọi người Việt là gì? "*Người mọi, da đen, giọng nói nghe như tiếng chó kêu*". Trong lịch sử của người Việt, khi quân Tàu qua nước ta, một trong những cách họ đã dùng để đồng hoá, cai trị dân Việt là áp đặt những hệ thống giáo dục, xã hội theo truyền thống, văn hoá kỳ thị vì màu da đậm /nhạt của người Tàu. Và với luồng tư tưởng đó, họ đã thống trị, ảnh hưởng không ít đến xã hội, văn hoá dân tộc Việt. Và đương nhiên chúng ta cũng đã từng chống lại. Nhưng công cuộc chiến đấu giành tự do, độc lập, bảo vệ tất cả văn hoá của người Việt qua hơn ngàn năm là một khoảng thời gian rất dài và, vì vậy, lối sống, cách suy nghĩ của những kẻ đô hộ đã dần dà thấm thấu, biến đổi chúng ta. Cấu trúc của một xã hội theo chế độ mẫu hệ của người Việt đã bị đổi qua chế độ phụ hệ; khái niệm về làn da ngăm đen, cùng tục xâm mình là đẹp, là quý, đã đổi qua: da trắng là đẹp, sang. Và những ai quyết giữ truyền thống xâm mình phải bị tù đày, hành hạ. Dần dà xã hội, văn hoá của chúng ta cũng đã chịu nhiều thay đổi.

Và từ đó ta có thể hiểu rằng ý nghĩa của chữ 'đen' không phải là ác độc mà hàm nghĩa "không ra gì, không đáng kể". Có thể xem như đây là một nơi không có chút ánh sáng văn minh nào, và cũng chẳng ai muốn biết đến. Khi người Tàu sang nước Việt, họ đã kiếm đủ cách để xoá sạch nền văn minh Bách Việt. Khi một dân tộc bị cho là 'đen', thì kẻ như đó là nơi những kẻ xâm lăng, chiếm đóng có thể tha hồ làm bất cứ việc gì và việc giết chóc, hay phá làng, cướp đất của dân tộc 'đen' cũng chẳng có gì xấu cả với lối suy nghĩ rằng con người đúng nghĩa không thể ở nơi 'đen tối'. Nếu chúng ta đồng ý với cách định nghĩa chữ đen theo lối đó, thì thực tình, chúng ta đã bị xem là người 'đen' trong gần hết dòng lịch sử Việt Nam từ xưa đến giờ. Y như nước Mỹ

đã khai phá đất đai, phát triển nông nghiệp bởi công sức của người da đen, và đất của người da đỏ, rồi tự cho là đã mang “ánh sáng văn minh” đến cho những người ‘đen’ đó.

Và nếu chữ ‘đen’ hàm ý không hay như vậy, thì tại sao cái tên ‘tháng tư đen’ vẫn cần được xem - theo ý tôi - là chính đáng, và nên dùng?

Khi nghĩ đến tháng tư đen, tôi chiêm nghiệm được ba điều:

- Một là từ xưa đến giờ người Mỹ đã không coi chúng ta ra gì. Họ đã không thể thấy giá trị của người Việt rõ ràng vì lối suy nghĩ của họ đã không cho họ xem người Việt Nam là giống dân ngang hàng, đáng được bảo vệ.

Trước khi phản bác câu viết trên, xin quý vị nhớ lại một điều: người Mỹ đã cao ngạo đối với đồng minh VN Cộng Hoà ra sao, ví dụ như khi họ bắt buộc những người lính Nam VN phải xoá đi bao ngôi làng lúc hành quân, chỉ vì họ không hiểu được cách chống cộng hữu hiệu, vì sự thiếu hiểu biết, khinh thường nền văn hóa cũng như tinh thần chiến đấu và tâm lý của người Việt chúng ta. Họ đã ‘dàn quân’ để đi trong rừng, dưới ruộng như đi chợ, gây thiệt hại về nhân mạng không cần thiết. Chính họ đã giết vị tổng thống của nền đệ nhất cộng hòa Nam VN, và sau đó đã làm cho miền Nam phải đầu hàng vì thiếu viện trợ trong chiến tranh. Và dù bao nhiêu sách báo, phim ảnh, thông tin của người Mỹ trở mặt, đổ lỗi cho người lính Việt Nam Cộng Hoà, rằng vì họ thiếu tinh thần chiến đấu nên miền Nam đã thua, nhưng chúng ta thừa hiểu phần lỗi nhiều nhất thuộc về ai.

- Điều thứ hai chúng ta không thể quên: mặc dù những người Cộng Sản khoe khoang rằng họ bảo vệ văn hoá và truyền thống người Việt Nam, nhưng chính họ mới là những kẻ đã đã kiếm đủ cách để xoá đi tình yêu quê hương, làng xóm, gia đình, cùng bao nhiêu truyền thống tạo nên sức mạnh, và tinh thần bất khuất của dân Việt qua bao ngàn năm! Và họ làm vậy để được gì? Cho ai? Cho sự tân tiến? Cái “xã hội văn minh tân tiến”- phát xuất từ những người từ lúc đầu đã có ý xem thường truyền thống xã hội người Việt - họ cho rằng tư tưởng, đời sống tâm linh của chúng ta không bằng được những suy nghĩ, triết lý của một người ngoại quốc – một người Nga.

Trước đó, đảng cộng sản VN đã bôi nhọ, bóp méo hình ảnh, tim óc của những người bên kia chiến tuyến, khi họ làm phim, tuyên truyền khắp nơi là họ sẽ ‘giải phóng’ dân miền Nam VN, thì giờ đây, họ phản bội trắng trợn, và cố tình xóa bỏ, chà đạp cho chết, và vùi chôn đi nhân phẩm con người của miền Nam VNCH, của những người từng miệt mài giữ gìn di sản tinh thần, đất đai của ông cha để lại. Lợi dụng xác thân của những người dân đen, những nắm mồ oan, họ đã tạo ra sự “tân tiến”! Chúng ta cần nhận chân ra rằng những kẻ đầu tiên theo Cộng Sản đã luôn có cái nhìn là bất cứ điều gì phát sinh ra từ Việt Nam không bao giờ hay bằng những ý kiến được du nhập vào từ nước ngoài.

- Điều thứ ba chúng ta có thể khẳng định là: chúng ta là người dân ‘đen’ theo cả nghĩa đen lẫn nghĩa bóng. Nhiều người Việt vẫn còn mơ tưởng rằng người Mỹ coi chúng ta là ngang hàng, cùng vai vế. Điều đó sẽ không bao giờ thành tựu. Chúng ta cần nhớ là, dưới tiêu đề “giữ vững thành trì chống cộng”, vào những năm “sát cánh” chiến đấu với người lính Nam VN, những anh lính Mỹ đã có thể cán chết người mình ngay ở ngoài đường mà không phải chịu bất cứ hậu quả, hình phạt nào đáng kể.

Ở đây chuyện đó không xảy ra thường xuyên đối với chúng ta, vì so với các nhóm người da màu khác, chúng ta – người Á Đông – được coi như là gần “bằng” người da trắng. Ở đây, xác suất bị cán chết trong xã hội dòng chính thực ra rất ít so với việc một cô gái người da đỏ bị giết bởi những người da trắng. Những thảm cảnh, án mạng như thế không được đăng trên tít lớn của những tờ báo chính, hay được nhắc đến trên TV, vì thật sự không mấy ai quan tâm, để ý đến người da đỏ. Nếu điều này được đề cập, thì chỉ gặp phải sự thờ ơ của xã hội dòng chính, và vì thế cũng không mang đến kết quả gì. Và ở bên Mỹ, chúng ta không sợ bị bắn chết vì bom đạn chiến tranh, hay nói năng bậy bạ, không bị bắn chết một cách vô lý, vì dù sao, chúng ta vẫn còn được xem như là công dân hạng nhì. Chỉ những người da đen mới dễ dàng bị bắn chết ngay trong thành phố của họ ở, và những cơ quan truyền thông, thay vì thông tin một cách khách quan, trung thực, lại đi tìm tòi, thác mắc, viện dẫn lý do vì sao người (da đen) bị bắn là đáng đời, đáng chết. Những chuyện thương tâm xảy ra bên Việt Nam trước đây khi có sự hiện diện của người Mỹ tuy không thường xảy ra với cộng đồng người Việt ở đây, nhưng là điều bất hạnh, bất công rất thường gặp phải bởi người da đen hay người da đỏ.

Có thể đối với một số người Việt, được làm công dân hạng nhì như vậy thì cũng tốt lắm rồi, vì so ra, mình đâu có bị ngược đãi lắm đâu. Nhưng thú thật, đối với tôi, sống như vậy thì quả thực là không đủ lý do để được xem là một cuộc sống có ý nghĩa, với nhân phẩm, nhân quyền được triệt để tôn trọng.

.....

Vào Tháng Tư Đen này, cộng đồng Việt Nam hồi tưởng lại khoảng thời gian trong tháng cuối của Việt Nam Cộng Hòa. Lúc ấy, **hiều người vẫn còn hy vọng là người Mỹ đã không phản bội, họ sẽ trở lại để giữ lời hứa** trong khi họ đem thuyền đến gần Sài Gòn, chuẩn bị cho cuộc di tản ra nước ngoài, sống kiếp tha hương, của hàng triệu người Việt Nam, một điều chưa từng xảy ra trước đó trong lịch sử nước nhà...

Hồi tưởng Tháng tư đen để chúng ta nhớ đến quân đội Mỹ, chính phủ Mỹ, và những chiêu bài khi họ lên mặt, “cố vấn” với sự kiêu căng hợm hĩnh của họ, trong cuộc chiến Quốc-Cộng ở VN, tạo thêm những tai ương và **cuối cùng là việc phải tay với đồng minh, bắt tay Trung cộng, bán đứng miền Nam cho cộng sản...**

Hồi tưởng Tháng tư đen để chúng ta nhớ đến tới những kẻ ngay từ lúc đầu theo chủ nghĩa Cộng Sản, đã tạo ra bao cảnh giết chóc, cốt nhục tương tàn cho con dân nước Việt - những kẻ với mặc cảm, xấu hổ làm người Việt, đã kiếm đủ cách để xoá đi nền văn hoá đầy tình người của dân tộc.

Hồi tưởng Tháng tư đen để chúng ta nghĩ đến thực trạng của người Việt Nam tỵ nạn: một cộng đồng mà từ trước 75 đến nay đã không, thực sự, có một đồng minh chân chính nào. Tưởng niệm Tháng Tư Đen để nhìn ra là cũng có vài người trong chúng ta đã và đang vui sống cuộc đời “tân tiến”, theo cái văn hoá của Mỹ và chủ nghĩa Cộng Sản muốn khai thác, dẫn dắt biến đổi chúng ta ...

Và tưởng niệm Tháng Tư Đen để chúng ta nhớ đến bổn phận của người Việt Nam hải ngoại: chúng ta cần giữ lại ngôn ngữ, văn hoá, và tâm hồn người Việt Nam từ ngàn xưa. Chúng ta thực sự không có quyền đòi hỏi những người đang sinh sống bên Việt Nam, nhất là những ai đã sinh trưởng từ sau 1975, viết hay nói theo cách viết trước đây của Miền Nam Việt Nam. Điều đó chúng ta có thể thông cảm và chấp nhận được. **Nhưng chúng ta có quyền chọn và giữ lại những điều cần giữ, để chứng tỏ rõ ràng sự khác biệt giữa những người Cộng Sản, và chúng ta là gì.** Chúng ta gìn giữ tiếng nói, văn hoá trong sáng, khai phóng, nhân hòa, với sự tha thiết chân thành, cởi mở và quý nhất, và cần nhất là sự tân tiến thực sự ấy được biểu dương, được thể hiện ra sao.

Lịch sử của nước Mỹ, chúng ta không thể thay đổi được. Lịch sử của Việt Nam thời này, chúng ta cũng không thể thay đổi được. Nhưng lịch sử của cộng đồng người Việt hải ngoại, đó là một phần của đời sống tâm linh, tinh thần mà chúng ta có thể tự điều khiển, ảnh hưởng theo ý muốn. Nương theo niềm mơ ước, những giấc chiêm bao, thao thức của những người vinh danh cờ vàng ba sọc đỏ chúng ta sẽ tiến tới, vươn lên và sẽ làm gì trong tương lai?

Xin cảm ơn sự quan tâm của quý vị.

Lê Võ Duy Việt